

C E S T O U D Ě J I N

1

K poctě prof. PhDr. Svatavy Rakové, CSc.

Uspořádala Eva Semotanová

Historický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i., Praha 2007

O B S A H

Laudatio	9
Tabula gratulatoria	11
Jak život šel (Curriculum vitae prof. PhDr. Svatavy Rakové, CSc.; podle vzorového hesla kategorie A Biografického lexikonu českých zemí zpracovala Marcella Rossová-Husová)	15
Výběr z bibliografie prof. PhDr. Svatavy Rakové, CSc.	19

OBZORY BLÍZKÉ I VZDÁLENÉ

JINDŘICH DEJMEK

Edvard Beneš a F. D. Roosevelt: Skica o vzájemném vztahu dvou demokratických politických lídrů / Edvard Beneš and F. D. Roosevelt: Outline of a Mutual Relationship between Two Democratic Political Leaders	31-61
--	-------

EVA DOLEŽALOVÁ

Nacionální a náboženské aspekty pohledu na české reformní hnutí 14. a 15. století a husitskou revoluci v západní historiografii / National and Religious Aspects of the 14th – 15th Century Czech Reformist Movement and the Hussite Revolution in the Western Historiography	63-75
---	-------

LADISLAV HLADKÝ	
Balkanistika (jihovýchodoevropská studia): předmět zkoumání, historie a současnost této vědní specializace / The Balkanics (South-east European Studies): Subject of Research, History and Presence of this Scholastic Specialization	77-89
ZDENĚK JIRÁSEK	
Československé hospodářství roku 1953 očima sovětských expertů / Czechoslovak Economy in 1953 Viewed with the Eyes of Soviet Experts	91-96
MARTIN KOVÁŘ	
K úloze veřejnosti a mimoparlamentních skupin v politickém životě Velké Británie v ére sira Roberta Walpola (1721-1742) / To the Role of General Public and Non-parliamentary Groups in the Political Life of Sir Robert Walpole's Britain	97-111
JAN KUKLÍK – JAN NĚMEČEK	
Spojené státy americké a uznání československé exilové vlády v Londýně / The United States of America and the Recognition of the Czechoslovak Exile Government in London	113-143
PAVEL B. KŮRKA	
Ex occidente lux	145-149
BOHUSLAV LITERA	
K reakci stalinského režimu na přepadení Sovětského svazu 22. června 1941 / Stalinist Regime's Reaction to the Invasion of the Soviet Union on 22nd June 1941	151-165
JOSEF OPATRNÝ	
Obraz Spojených států v textech Josefa Václava Sládka / Portrait of the United States in the Texts of Josef Václav Sládek	167-186
JAROSLAV PÁNEK	
<i>Encounter</i> z českého pohledu – Amerika v „Kozmograffii české“ z poloviny 16. století / <i>Encounter</i> from the Czech Point of View: America in the Czech Cosmography in the First Half of the 16th Century	187-203

JAN PELIKÁN

- Vztahy Jugoslávie se Sovětským svazem a Československem na počátku československé krize (duben 1968) / Relations of Yugoslavia with the Soviet Union and Czechoslovakia at the Beginning of the Czechoslovak Crisis (April 1968) 205-232

PETR PROKŠ

- Konec britské „splendid isolation“ a carské Rusko při vytváření spojenecké Dohody (1887/1888 - 1914) / The End of the British “Splendid Isolation” and the Tsarist Russia at the Time of Creating the Allies’ Entente (1887/1888 - 1914) 233-258

MILAN ŘEPA

- O krizi historie aneb Diagnózy soudobého dějepisectví / A Crisis of History or Else, Diagnosis of Contemporary Historiography 259-273

ALEŠ SKŘIVAN ST.

- Pád „králů Jižních moří“. K otázce zhroucení hamburského obchodního domu Johann Cesar Godeffroy & Sohn v roce 1879 / Downfall of the „King of the Southern Seas“. Collaps of the Hamburg Based Johann Cesar Godeffroy & Sons Department Store in 1879 275-288

ALEŠ SKŘIVAN ML.

- K charakteru a vývoji československého vývozu do Číny mezi světovými válkami / Character and Advancement of Czechoslovak Export to China between the Two World Wars 289-304

FRANTIŠEK STELLNER

- Německý císař Vilém II. a jeho britští příbuzní / The German Emperor Wilhelm II and his British Relatives 305-323

RADOMÍR VLČEK

- Fenomén revoluce a evoluce v koncepci ruského historika Nikolaje Karejeva / The Phenomenon of Revolution and Evolution in the Concept of the Russian Historian Nikolai Kareyev 325-340

EMIL VORÁČEK

- Gorbačov a Československo – zklamané naděje? / Gorbachev and Czechoslovakia – Disillusioned Expectations? 341-352

JAN WANNER

Administrativa L. B. Johnsona a začátek blízkovýchodní krize 1967 / Lyndon B. Johnson's Administration and the Origin of Middle East Crisis 1967 353-379

MICHAL WANNER

Skotská společnost pro obchod v Africe a Indiích a její dariénský podnik 1695-1705 / Company of Scotland Trading to Africa and the Indies and its Darien Undertaking in 1695-1705.....381-405

Seznam vyobrazení.....407-408

OBSAH SVAZKU

2

V SRDCI EVROPY

ZDENĚK BENEŠ

Opravdu dějepisectví bez syntézy? / Historiography Really without Synthesis? 11-21

MARIE BLÁHOVÁ

Hartmann Schedel a české dějiny / Hartmann Schedel and the Czech History 23-42

VÁCLAV BŮŽEK

Pasov 1552 – Augšpurk 1555. Římsko-německá říše ve zprávách královského dvořana / Passau 1552 – Augsburg 1555. The Holy Roman Empire as Mentioned in Reports by a Royal Courtier 43-67

ZDENĚK V. DAVID

Masaryk and Locke within the Context of the Austrian Philosophical Tradition / Masaryk a Locke v kontextu rakouské filosofické tradice 69-87

ONDŘEJ FELCMAN	
Souvislosti územních a státovárních proměn českého středověkého státu (od 10. století do roku 1526) / Circumstances of Territorial and State Juridical Transformations of the Czech Medieval State (From the 10th Century to 1526)	89-101
MACIEJ GÓRNY	
Czeski, słowacki i polski ruch narodowy w marksistowskiej interpretacji (koniec lat 40. – połowa lat 60.) / Czech, Slovak and Polish National Movements in the Marxist Interpretation (Late 40s' – Middle 60s').....	103-120
JAN HÁJEK	
Vývojový oblouk českého spořitelnictví / Development of Czech Savings Banking	121-143
MILAN HLAVAČKA	
Ke konceptu liberálně občanské společnosti devatenáctého století v Čechách: pokus o definici / Concept of the 19th Century Liberal Civil Society in the Czech Lands: Attempt for a Definition	145-157
MARTIN HOLÝ	
Soukromá škola Matouše Kollina z Chotěřiny v Praze a její šlechtičtí žáci / Private School of Matouš Kollin of Chotěřiny in Prague and its Noble Pupils	159-184
EVA KOWALSKÁ	
Exil ako „cestovateľský zážitok“? K vnímaniu konfesijného exilu z Uhorska v 17. storočí / Exile as the “Traveller’s Experience”? The Perception of Confessional Exile from Hungary in the 17th Century.....	185-197
PAVEL KRAFL	
„Obiit frater...“ Sonda do personálního složení východočeských konventů řeholních kanovníků sv. Augustina do husitské revoluce / “Obiit frater...” A Probe into the Personal Structure of the South Bohemian Monastery Canons of St. Augustine up to the Hussite Revolution	199-225
JAN KUMPERA	
Čech Comenius. Utopický snílek či průkopník globálního sjednocování? / Comenius, the Czech Citizen. A Utopian Dreamer or Pioneer of Global Unification?	227-237

JIŘÍ MALÍŘ	
K politické kultuře na sklonku starého Rakouska: mechanismus vzniku politické strany v éře masových stran / Political Culture in the Final Stages of the Old Austria: Mechanism of Creating a Political Party at the Time of Mass Parties	239-265
MILOSLAV MARTÍNEK	
Cesta Jana Masaryka k sociálním demokratům (podle výslechových protokolů proti Bohumilu Laušmanovi) / Jan Masaryk's Road to the Social Democrats (According to the Interrogation Protocols against Bohumil Laušman)	267-274
JIŘÍ MIKULEC	
Jazyková otázka v prostředí barokních náboženských bratrstev v Čechách / Languages in the Milieu of Czech Baroque Religious Fraternities	275-286
JIŘÍ PEŠEK	
Obecné dějiny novověku na české a na německé universitě v Praze 1882-1939/1945 ve světle jejich disertací / General History of the Modern Times at German University in Prague 1882-1939/1945 in the Light of Academic Dissertations	287-310
MAGDALÉNA POKORNÁ	
Ženské pokolení v Kocourkově (na příkladu dvou předbřeznových satirických próz) / The Female Generation in Kocourkov (i.e. Noodle Dom) (Based on the Example of Two Pre-March Satires)	311-321
MILOSLAV POLÍVKA	
Expozice Husova domu v Kostnici očima návštěvníků z let 1980-1995. Asociace historické paměti / John Huss' House Exhibition as Seen by Visitors between 1980-1995	323-335
EVA SEMOTANOVÁ	
Hradec Králové – perla východních Čech. Esej k tématu ‘město v krajině’ / Hradec Králové – the Gem of East Bohemia. Essay to the Topic ‘Town within the Countryside’	337-354
TOMÁŠ STERNECK	
Českobudějovičtí Ramschisslové v 15. století (Z dějin jednoho měšťanského rodu) / The Ramschissls of České Budějovice in the 15th Century (From the History of One City Family)	355-379

ROBERT ŠIMŮNEK	
Čtyři kšafty a devatenáct věřitelů. Několik šlechtických příběhů z pozdně středověkého Turnovska / Four Testaments and Nineteen Trustees. Several Aristocratic Stories from Late Middle-aged Turnov Region	381-407
FRANTIŠEK ŠMAHEL	
Diví muži, lesní lidé a urození divoši v imaginaci českého středověku. Prolegomena k širšímu tématu / Savage Men, Forest People and Noble Savages in the Imagination of the Czech Middle Age Period. Prolegomena to a Broader Topic	409-429
KATEŘINA VALENTOVÁ	
Dobrodružná visitace české provincie Tovaryšstva Ježíšova / Adventurous Visitation to the Czech Province of the Society of Jesus	431-442
PAVLA VOŠAHLÍKOVÁ	
Obraz zaměstnané ženy v české žurnalistice a propagačním tisku na přelomu 19. a 20. století / The Portrait of a Working Woman in Czech Journalism and Publicity Press at the Break of the 19th and 20th Centuries	443-455
ZLATICA ZUDOVÁ - LEŠKOVÁ	
Slovenskí diplomati v protektoráte a prvé výročie 28. októbra pod nemeckou okupáciou (Z kapitol slovenského Ministerstva zahraničných vecí v rokoch 1939-1940) / Slovak Diplomats in the Protectorate and the First Anniversary of the German Occupation on 28th October (Chapters from the Slovak Foreign Ministry in 1939-1940)	457-473
JOSEF ŽEMLIČKA	
Privilegium minus a Zlatá bula sicilská: 1156-1212. Srovnání srovnatelného? / Privilegium Minus and the Golden Bulla of Sicily: 1156-1212. Comparison of Comparable?	475-493
Seznam vyobrazení	495-496